

॥ ॐ અખંડાનંદ કી જય ॥

॥ ॐ પરમપદ્ નિવાસી જ્ઞાનદાતા સદ્ગુરુશ્રી વલ્લભરામ મહારાજ કી જય ॥

॥ ॐ પ્રણવાધિપક્તા મોક્ષમાર્ગચાર્ય સદ્ગુરુશ્રી રમુજીલાલ મહારાજ કી જય ॥

॥ ॐ મોક્ષમાર્ગ ધર્મ કી જય ॥

“ અધિક માસ યાને પુરુષોત્તમ માસ ”

(જાગૃતિ - ૨૭/૦૮/૧૯૫૫)

પુરુષોત્તમ માસ એટલે માનવ હૃદયમાં ભરાયેલી કામ, ક્રોધ, મોહ, લોભ, મદ, મત્સર, દંભ, દ્વેષ, અસુયા (અદેખાઈ), મિથ્યાભિમાન આદિ, કુવિચારોના યા અન્યના કુસંસ્કારોના કચરા જામી ગયેલા હોય તેને મહાપુરુષો અગર ધાર્મિક ગ્રંથોના ઉપદેશ, વાંચન દ્વારા, મનને પાપરહિત નિર્મળ બનાવવાનું છે.

અભિમાન હણીને પ્રભુપરાયણ બનીને ઈન્દ્રિયોના વિષયોત્મુખ વેગને અટકાવવા એક ભુક્તા, અલ્પાહાર કરવાના છે. જેના વડે ભૂલેચૂકે પાપ થઈ ગયા હોય તે માટે જે પશ્ચાતાપ કરતો હોય અને તેવી ભૂલ કદી ન થાય, તે માટે મનને પવિત્ર કરી રાખ્યું હોય તેવા મનુષ્યને જ દેહશુદ્ધિના સાધનો સહાયરૂપ છે. પરંતુ જેના મન મલિન છે, હૈયામાં પાપ અને વિષયની વાસનાઓના કીડા ખદબદી રહ્યા હોય છે, તેવા મનુષ્યોના મનની શુદ્ધિ હોતી નથી. તેથી તેવા લોકો માટે દેહશુદ્ધિ એકમાત્ર દેખાવ જ છે. મનની પવિત્રતા વિનાની દેહશુદ્ધિ કોઈ સાફલ્યતા આપી શકતી નથી. જ્યાં સ્વધર્મ પરાયણતા છે, ત્યાં જ મનની શુદ્ધિ ટકે છે.

માનવ જીવનમાં નીચે મુજબ સાધનક્રમ હોવો જોઈએ.

(૧) સ્વધર્મનું પાલન, દૈનિક, માનસિક અને આત્મિક રીતે સ્વધર્મનુષ્ઠાન. (૨) દેહની, કપડાની કે વાણીની નહિ પણ (મન, બુદ્ધિ, ચિત્ત, અહંકાર) અંતઃકરણની શુદ્ધિ, સત્યાસત્ય, ધર્માધર્મ, પાપ-પુણ્ય, શ્રેષ્ઠનેષ્ઠ, આદિના વિવેક અને દેહ તથા દેહની સાથે જોડાયેલા સર્વ પ્રત્યે વૈરાગ્ય. (૩) શમ-દમ, ઉપરિત, તિતિક્ષા (શ્રદ્ધા મુમુક્ષતા). (૪) શ્રવણ, મનન, નિદિધ્યાસન, સત્સંગ. (૫) સત્ય શોધન. (૬) આત્મ સંન્યાસ. (૭) નિઃશેષ કર્મત્યાગ. (૮) બ્રહ્મજ્ઞાનમાં નિષ્ઠા. (૯) મોક્ષ પ્રાપ્તિની પ્રબળ ઈચ્છા એટલે મોક્ષેચ્છા.

આ સાધનો ઓછાવત્તા પ્રમાણમાં જો જીવનમાં ઉતરે તો આત્મોન્નતિ થતાં વાર લાગે નહિ. તે માટે અધિકમાસમાં પવિત્ર એકાંત સ્થળે અગર ઘરમાં રહીને એકાંતભાવથી આ સાધનોને ધીમે ધીમે જીવનમાં ઉતારવા તે દરેક મનુષ્યનું કર્તવ્ય છે. જે આત્મકલ્યાણ માટે પુરુષાર્થ કરે છે તે પુરુષાર્થી છે. જે આત્મ સાધનામાં સાફલ્ય મેળવે છે તે આત્મિક પૌરુષત્વ પ્રાપ્ત કરી બનેલો પુરુષ છે. અને જે આત્મિક પૌરુષત્વમાં વિશે આગળ વધેલો છે અને દેવો પણ જેની આજ્ઞા ને આધિન છે તે પુરુષોત્તમ છે. માયાના અધિષ્ઠાતા લખોપતિ (લખ્ખોપતિ) કરનાર વિશ્વના નારાયણ વિશ્વોત્તમ છે અને માયાતિત અદ્વેત પરમાત્મા પરમેશ્વર સર્વોત્તમ છે, માટે આત્મકલ્યાણના પુરુષાર્થમાં પ્રત્યેક આત્માએ પુરુષાર્થીમાંથી આગળ વધી પુરુષોત્તમ, એટલે સિદ્ધ બનેલો પુરુષો કરતાં ઉત્તમ છે. તે પુરુષોત્તમ કરતાં આગળ વધવા અને પુરુષોત્તમ જે સર્વોત્તમ બ્રહ્મની ઉપાસના કરે છે, તેને પ્રાપ્ત કરવા અવિરત પ્રયત્ન કરવો અને તાદાત્મ્ય પરમાત્મા પ્રેમની સાધના કરવી તે પુરુષોત્તમ માસમાં કરવાનું કર્તવ્ય છે.

સંસારી મનુષ્યોને કોઈ ફરસદ ન મળવાથી કોઈ પણ સત્કર્મ થઈ શકતું નથી. એટલું જ નહિ પણ પવિત્ર ધાર્મિક માસમાં પણ ઉત્તમ જીવન જીવી શકાતું નથી, તો આપણી શું દશા થશે?

અનેક દિવસો, પક્ષો, મહિના, ઋતુઓ, વર્ષો માયાવી જે જાળમાં વ્યતિત થઈ ગયાં છતાં કલ્યાણનું કોઈ સાધન કરી શક્યા નથી. તેનો કોઈને પશ્ચાતાપ થતો નથી. અને સદ્ધર્મનો માર્ગ જીવાત્માને સમજાતો નથી તે ઘણી સોચનીય વાત છે.

આ અધિક પુરુષોત્તમ માસમાં જે કાંઈ ધર્મ, કર્મ, દાન, સ્નાન, સત્સંગ, સેવા, પૂજા આદિ થાય છે, તે આત્માને પ્રભુ તરફ વિશેષ દોરી જાય છે તેમજ વિશેષ ફળદાયક છે. તેથી મનુષ્યો દેવદર્શનો, તીર્થયાત્રા, વ્રતો, ઉપવાસો તથા શ્રવાણ આદિ શુભ કર્મો કરે છે. તેમજ જેઓ આત્મકલ્યાણ કરવા ચાહતા હોય તેમણે બને તેટલું વિશેષ સત્કર્મ કરવાની આવશ્યકતા છે.

મનુષ્યને ક્ષણભંગુર દેહ કે જે એકાએક ગમે તે રોગથી માંદો પડતાં કે મૃત્યુ પામતાં વાર ન લાગે તેવો છે. તેનો વિશેષ ભરોષો છે, પરંતુ જેનો કોઈ કાળે નાશ ન થઈ શકે તેવો ધર્મ, જ્ઞાન, યોગ, ધ્યાન, ભક્તિ, પ્રાર્થના, બ્રહ્મનિષ્ઠા આદિનો સહેજ પણ ભરોસો નથી. તે જ જ્ઞાનવાન પુરુષોના ઉપદેશ છતાં પ્રભુ પર વિશ્વાસ ઉત્પન્ન થતો નથી. તેથી જ મનુષ્યો અનેક પ્રકારે દુઃખ, યાતનાઓ ભોગવે છે. સંસારી પ્રસંગો માટે હસ્તે મુખે અનંત કષ્ટો સહન થાય છે પરંતુ અજર, અમર, આત્માની આ દેહના મૃત્યુ પછીની શાંતિ અને સદ્ગતિ માટે સહેજ પણ દુઃખ વેઠવા કે પરિશ્રમ વેઠવા કોઈ તત્પર થતા નથી. અને અલ્પ પરિશ્રમમાં સદ્ગતિ પ્રાપ્ત કરવા ઈચ્છીએ છીએ, તે ધર્મ અને ઈશ્વર પ્રત્યેના અવિશ્વાસનું મૂળ છે.

આ અધિકમાસમાં પોતાની અનુકૂળતા મુજબ એક માસ પર્યંત, તે ન બને તો ૨૧ દિવસ પર્યંત, તે ન બને તો ૧૪ દિવસ પર્યંત, તે ન બને તો સપ્તાહ એટલે સાત દિવસ પર્યંત દરેકે ધર્મધ્યાન કરવું જોઈએ, લક્ષ્યોર્યાસી નિવારણાર્થે, આત્મકલ્યાણાર્થે, પાપનિવારણાર્થે અને દેહરક્ષણાર્થે અને મોક્ષપદની પ્રાપ્તિ માટે સવાલક્ષ લઘુમંત્રના, મહામંત્રના, ગુરુમંત્રના જેને જે યોગ્ય લાગે તે ક્રમાનુસાર, નિયમોનુસાર પ્રયોગો કરવા જોઈએ.

અધિક માસ યાને પુરુષોત્તમ માસ દર ત્રીજે વર્ષે આવે છે. જેને હિન્દુ શાસ્ત્રોમાં પવિત્રમાસ ગણવામાં આવે છે. આ માસ સર્વ સાધાનોથી શ્રેષ્ઠ, સર્વ કામનાઓને અર્થની સિદ્ધિ આપનાર છે. તેમજ સર્વે માસોમાં અધિક આસો માસમાં કાર્ય સિદ્ધિમાં અધિકગણુ શુભફળ મળે છે. તેથી જ અધિક માસનું શુભ કાર્ય માટે અધિક મહાત્મય છે. જેથી દરેક મોક્ષમાર્ગ ધર્મના ભાઈઓ અને બહેનોને જણાવવામાં આવે છે. ચાલુ સાલે તા. ૧૮-૦૯-૨૦૨૦ના રોજથી અધિક આસો માસ શરૂ થઈ તા. ૧૬-૧૦-૨૦૨૦ના રોજ પૂરો થતો હોવાથી આ માસ દરમ્યાનમાં જે મોક્ષમાર્ગ ધર્મના ભાઈઓ અને બહેનોને આપણા રેઝ્યુલર પ્રયોગોમાં (લક્ષ્યોર્યાસી, આત્મકલ્યાણ, પાપનિવારણ, દેહરક્ષણ, ગુરુમંત્ર ધ્યાન સપ્તાહ અને માસિક ધ્યાન) બેસવાની ઈચ્છા હોય તેમણે આ સમય દરમ્યાનમાં પ્રયોગનો આરંભ કરી પ્રયોગ કરવા ખાસ નોંધ લેવી.

લિ.
પૂજ્ય મહારાજશ્રીના
જય પરમાત્મા